

خیال کہ کھیل

۹

بکریں سے

ہیڈ بلوکی

اُچیاں سروٹیں وچوں راوی تیکے پئی
گھاہ ککا وچ کاکھڑ پنکھی
رات چاننی ڈولے پھرن ملاحاں دے
کہ لکن چوراں دا
کہ ڈھکن یاراں دا
سکن چنن جیسے پٹ وچ سہنی چلکے پئی
ترکھے جھل وچ کون وڑے؟
پکیاں رنگاں اپر ککے وال کھڑے
تردی اکھیں سیک جیہا اقراراں دا
کہ چڑھت فرنگی دی
سنیڑا واہراں دا

راوی تیکے پئی
نگلیاں ٹھوکر برجیاں

فی بُرجی اک، بگل بگلے پال کھڑے
پر کھن پونگاں نھاوندیاں
نسل تھڑیاں اپر تھوک وپاری نیں
میزو کیلاں غشی باہر کچھری نیں
تھانے دُھپے تیل ملا کے ڈیپے سپاہی مُنچے
کہ عالم اڈے بھال کھڑے سرکاری نیں
رندی تیلکے پئی
چھل جُفتی وچ مست لہر دے ڈمرے نوں
کنڈھے ٹھوکی چھمک اڈیکے بنھ گھنگرو
لیوی بُرنے وچوں کنڈی تاڑے پئی
اک لت تے یاد الہی بگلے نوں

میلہ وارث شاہ

میں تے مفتی
ہیر مقابلہ سُن کے
بس وچ بہہ گئے آں
”نیکیں میلہ جھکھیا نہیں عی“
”تھوڑے لوک تے نہیں سُن مفتی“
”اک منٹ وچ پنہی لنگھے نی من گیت وچوں
پروں لنگھے سُن پنہی۔ میں تے گنناں“
کولوں کالی عینک والے بگٹ سرے نوں جُٹ کے چکا ماریائے
میں موئے سلختے دھوں دا گھٹ بھرندا سوچناں:
جے اکھاں دُسدیاں امیدیاں تے میں خبرے تِلا کروا ای
چلو سِرا رہ گیاے
سرے دالالچ ہونداے
”چدراں وی تھوڑیاں چڑھیاں نہیں“ مفتی بولیاے
کالی عینک سِرا چنگھ کے تاکیوں باہر دگایاے

بھرا کڈھ لایائے
 ”دس بندے دے نہ رہیا جو خدائی ہو گیا
 جیہڑا بکمانہ بٹیا کسائی ہو گیا“
 سرتے پنکا کھوڑی داڑھی
 گل وچ گھردا سیتا تھیلا، پنیاں توں اُچی کدی
 ”کس ویلے چڑھیائے؟“
 ”چندہ میت دا“ مفتی آہندائے
 اوہ بچھوں قوالی کردا نیڑے آئے
 کالی عینک ول رتہ کولف کے نچھائے:
 ”بہتا دھواں جینے پیتا اوہ سُدائی ہو گیا“
 بس کھڑی اے
 کالی عینک ہس کے باہر دھکائی پورا
 ہس دیاں کالی عینک وچوں جیویں اکھاں شادا منگدیاں نہیں
 کیوں شادا دا کوئی ڈھنگ نہیں اوہڑیا مینوں
 ”دھوئیں رنگ رنگ نہیں
 کوئی اک دھوئیں دا رنگ نہیں
 سو بہتا دھواں جینے پیتا اوہ سُدائی ہو گیا

جہاں جھنج ٹال پس دا جو ائی ہو گیا

مٹھا مٹھا نچدا

وچ وچ پٹ تے تل و جاو ندا تھیلیوں کڈھ ورتاوندائے پرچے

”آکھیا نہیں سی“ مفتی آہندائے

”آگوں لالتو ٹانکا آپے

کلی گر راہی ہو گیا

چس آوے تاں دیا جے اک رپیہ

نہیں تے موڑ دیا جے

کاگت منگائے ایسے بھاڑاوی نہیں چھڈ ٹالڈن ملانے

جو دی ^{دلہ} ست بسم اللہ

نہیں پلے تاں خیریں سلا

میلے کٹے نہیں؟“

کتیاں رپیہ دتائے وچ وچ نہیں وی دتا

پھول پھڑپھڑائے کتیاں پرچے

”باراں وچ گئیائے

دس وی بساں دن ویاں بھگتائے تاں اک سو وسمہ

لاگت پنچی، پنچی کرایہ، کھٹ گیا ستر“ مفتی آہندائے

”کیہ ناں ہے مولانا۔ گھر کتھے ہے“
 ”خطائی کلی گر۔ موضع وڈا گھر
 ڈاکخانہ اٹھ پہرا براستہ نورا کھاڑا“
 بزرگوا اصلی ناں دسوناں ہاسا چھڈو ساڈا کم اے
 عوامی شاعراں دی گرداوری کرنے آں“
 ”جو کرنے آں سوای ناں اے۔ بھرو کھتوئی
 اگے اصل سی کھوڈا نقل قلائی
 ہُن ناں خطائیاں لائیاں نیں
 ہُن نقل قلائی اصل خطائی
 جیسٹوں چڑھ گئی قلمی اوہ کمائی ہو گیا
 بھانڈے دک گئے تے کھوڈا وی خطائی ہو گیا“
 اوہ پیسے پرچہ تھیلے سٹ کے نچدا نکرے برہ گیاے
 آپنا آپنا میں تے مفتی پرچہ کھول کے پڑھنے آں
 ساڈے پڑھدیاں کدھرے لہہ گیاے
 مفتی پرچہ بریف کیس وچ دھر کے آہندائے
 ”تک بندی اے
 بے وزنی بہتی“

”یار گل کراری کردائے۔ نہیں؟“

”تابت مصرے آپے نہیں تا“

”جان دے مفتی“

”من وی منظر لکھوی دے نی“

”اوہ کون اے“

”مرگیاے پچھے۔ توں کھونچے وڑ کے آپنی تھیج کدا رہتا میں

نہ کوئی سُندائے نہ کوئی گندائے

اسیں ہوئے تنظیم دے بندے

سلاؤ کم اے لکھن والے نال رابطہ رکھنا

استاد سی اردو کشداسی

جتھے گیاے مشاعرہ لئیائے

کے دادیواہلن نہیں دتا

میں لکھوائی اے پنجابی کھیڑے پے کے

اودھے مصرے میں

پڑ آگیاے کسٹم وچ۔ میں آکھیاے

کھیں کرو پنجابی چیزاں سچ دواں چھو ادینے آں“

کلی سیک گٹ لالیائے

میں پرچہ ٹیپ کے کیسے پائیے

کاڈھے بھبھیرے دی وار

کندھ میرے اندر دی
چھت سجری چوکی دیاں لاراں
اٹل دیاں جوڑاں چوں
پھلیائے کلر زویا
پچھلیاں ڈب کلیاں دے لے پاڑدا چڑھیاے
وچ کلا کاڈھاو گياے ثور اسوار دی
آپی جوہ داسائیں کوئی خان شہانا
اچیتی کلر چوں
مدھرا جیہا چھی پیرا پیلہا سربائے
کاڈھے اگے سمجھو بوٹا
چلو ایسوں بھبھیرا آکھو
کاڈھے دووالے بھنویائے موکلا
کاڈھا جھکياے: ”کی سوالی کیڑائے“
بھبھیرے سوڑا کر لياے گیرا
کاڈھا گياے: ”کیہ کرنا میں اوئے، مرنا میں“

گیر بھیرے دا
ہو گئے زور تھیرا
کھیں کھیندا اے
ہمتا کاڈھا الف تھئے جیوں جنگیں گھوڑا

گیر بھیرے دا
ان دسٹی کوئی لٹک مرندائے مارو
ہتھیار پیا کوئی ٹٹ کرندائے
الف کھلوتا کاڈھا تھاں تے آکڑیائے
ٹنگھدا اپر چڑھیائے بھیرا
کاڈھی سری نال تھنی لاکے
چھیک بنا ای وچوں مکھ پیا چنگھدا اے
کاڈھا سوں گیائے

مارو لٹک دا چٹیا سمجھو ٹنگ جھوں گیائے
کوہاں کھلری جوہ نوں اک پل دھیانناں
مڑوہناں

نہ کاڈھانہ اتھاں بھیرا
دور دور تائیں پیری سچ اے

کالی بھمبرا ڈائن آہی
وہیر ترنا پاندھی چٹ کے چھائیں مائیں ہو گئی
کالی ان بھول سوائی آہی وچوں کاڑھا
مال بیٹری چھک مردانی
اوہنوں چھلیڈے روپ چوپ کے کلر کر گئی
یاں میری نیجھہ دا اک پل کھنچیا اوہناں نوں صدیاں ہوئیاں
کالیاں جسیاں دا
متے بھمبرا آہا وپاری
بے دھیانا کلا بانھانپ کے
ٹھل گئیے امریکے
کالے ماس وچوں
ہن ٹھٹی بھڑسی اوتھے
یاں دند کھنڈ دا ٹھیکیدار بھمبرا
دگ وچھڑیا ہاتھی گھیر کے جھٹ پٹ کوہن لے گئیے
ہن جا جپان فرانس جرمنی دند کنناں وچ کھڑن
یاں بھمبرا نیل مسالہ ریشم ملل وٹج وہاجن آئیے ہندستانے
ٹھپ دسی شاہیاں ٹھلیاں کھے مار گئیے

تے و سویں صدی دا انت آگیاے
جگت مہاجن شاہ بھمبیرا
ملکھ نویں و کھرپ اکڑائے لیر لیر قرضائے
جوڑ کڑکی قرقی لے گیاے اکھ پکارے
یاں مڑ ہوئے نہ ہوئے
کاڈھاتے بھمبیرا دوئے کلر دے و نجرے
کلر و پچن لڑدے لڑدے سالاتے بھنویا
خار بخاریں ودھ ودھ گھندے
کلر نال ای رل گئے
کلر کھاندے کلر ہمدے سارا کلر کر گئے
ہوئے نہ ہوئے سبھ صلح صلاحیں ہوياے
لڑویاں لڑویاں
اجن چیت بھمبیرے اُتے جھٹ ادا سی کیتائے
کاڈھے دی اوس ہلمٹ پھمکی پیچ کنال دے کھولے:
”سُن میاں کاڈھا
او جھڑاڈھا
تمیں میں دے وس ناہیوں

تس میں آہنی میرویا ہونے
تیرنوں کھاوت میر جماونے
ہوئے آن کلے تاہیوں
اک کم رل کے کریئے
اسہ کھیڈ کوئی جت نیوں سکدا
آہن دونویں ہریئے
من جایئے اسل جیوں نہیں سکدے
پڑ چھڈ جایئے۔ مریئے۔“

چلو چھڈو شاہ جی رہن دیو
کندھ کھر جا کے پینٹ کرا لئو
شاعری وچ نہیں چلدیاں اخباری گلاں

بھادریں دی راوی دا پتہ

دینہ تھئے دریا
تے راتماں، سُٹیاں
دائیں ٹھار پوے
چھل نون چھل رے
مڑھکن گمھڑیاں:
اڑیے آگئی ایں
نی آہو آگئی آں
رات تھئے دریا
تے سرجن سترے نون
ساڈے ملن آگیت سنیرے:
رہجھ رہیوں تے سونا دسیوں
چند ہوئیوں تے رپا
دے نینہ تینوں اج جاتا
چھڑ اندر مندر ٹھل جڑیاں

بات

اساں تھیاں جاں نہیں
تے سانوں آہندے نہیں:
”ساہ لئو صبر کرد
نہراں کڈہن دیو
پنڈ پنڈ نسرے گی
تماڑی آل اولاد نشانی“
تھی گئیاں اساں پہاڑ تے سانوں آہندے نہیں:
”بھورا و تھہ کرو
کھائاں کھٹن دیو
شہر آباد کرے گی
تماڑی آل اولاد نشانی“
نہراں نکل پئیاں
کھائاں کھٹیاں گئیاں
کھٹاں گئے اوہ بلا رے
”تماڑے اندرے ای آل

لوڑ پئی باہر آ گئے
دہرتے نہیں لگتی“

جو گن والا پھیرا

کنیں ورھے پرائی گل اے

اے بولی گیا

اوہ سُن دے گئے

مار کسزم جے اکز شا نفل ازم

(فہمی نزم اے آہیا کوئی نہ)

بولدیاں اکد و واریں تکیوس اوہنوں

جیسٹوں سٹاؤندا آہی

گواچی جیسی مسکار نال ایسنوں ویندی گئی اوہ

نہ گل چائی تھکی ودھائی

نہ ہوں ہاں کائی کیتی

گھروں آوندیاں راہ ورج ایسنوں

رڑکی تریڑ چھیتی:

مے ہوراں کڑیاں ہار ای وچوں نکلی گھر ہستن پول سری

ہوون والے بے دی نوکرا گدوں

کھلیا آرٹ سیاست جھاکا ای۔

گل کئیں ورھے پرائی آہی
یاد رہی کجھ بھل گئی جیویں ہوندائے
'اج دفتر بگو ملیائے لہنوں'
روز ای ملدائے
پرائی یاری ہوئی
'بگو بیٹا شاعری آتے پیڑی بحث چلائی آیا
شدیاں کر دیاں کیہ ہویا
'امیدی نیجھ تھڑی تے تھڑی گئی'
نکے نکے منگے ہل گل وچ رولا پاوندے
'سی جانڈے جا پے:
کالیاں اٹاں کالے روڑ
مینہ وسادے زور و روز
'بگو جا پے اجو ای ملیائے ورھیاں دے پندھ پردیس مکا کے
کوئی جیسی کوئی چھاں نہ ہو گئی ہر پاسے
کئیں ورھیاں دی گواچی جیسی مسکار اچیتی ہونیڑے پئی بولے
ورھیاں ہدھیں سنی گل کوئی
'بھاویں توں جان نہ جان' جیسی

بھیت آپنا ^{جیوں} پہلی وار پئی کھولے
مکو خبرے کس ویلے ٹر گیا
بوہا کھلیائے
علامہ آکے ہمہ گیائے
علامے نال امید ایویں دفتر بلنی اے
پر ہندیوں سار علامہ ہال جیہا نہ جا پے
جائیں جائیں کھیڈن آیا
عجب جیسی اوس چھاویں۔
اعتیں سمجھ رلی
پچھلے شاعر سچ سچا کیوں کڑی چڑی بن ویندے سن
کافی اندر چُپ جیسے ہو
دیکھن کیہ لگ پیندے سن

خیال کہ کھیاں

انت نہ پھولو جی
اکھیاں دی چھوہ بھال
بھریا کیہ ڈولھو جی
کھننے دی کرو سمھال
انت بھلاوا جے
ڈھیر دے اندر ڈھیری
اک تک پورن ہے
جو میری نہ تیری
کھلے نہ کھولو جی
بند ہے وہم خیال
سٹن ملاوا جے
کس وچھوڑے نال

جبرونائی دا چونڈھی دھپہ

بھرم جیسی کوئی ویدن نہیں
کوئی دارو نہیں نروار جیہا
آہرینا کوئی تت نہیں
گر مرشد نہیں انکار جیہا

بولى

رُت چيتردى كھٹن چڑھے

تے راہ وچ پے گئی ڈيک

کھيا وٹيا تمھيا بگانا

ايںون متھانک

کالی کھل بکري

نسرے ساوا سيک

کِکلی

آؤ نکراں نالِ ملے نی اڑیے ڈھکی تے
عیداں ہار نہیں گن گن نکراں
کلے کلے نال رہیے رات ادھوری
پچھیاں تئاں دے پچ پچ دی
کھول کرو گل پوری ملا
دیو بھیت دی چوری
اونسیاں پائیے نہ
دُھدل وائاں، دُھدل وائاں
تپ ویری دے پیڑے
وار کھنچائیے نہ

میں لائن

تھ شیشن اپر گبنڈ
’شیسائے میل بس ہڑائی نس لئی رکنی
چدوں شاہی سواری ڈھکنی بو مے وئی
اگوں پچھوں پہرہ رہنا
انگش وروی رومی ٹوپی
چڑی نہ وٹھنی
ہن پہرہ کوئی نہیں، من مسان کیسی
گبنڈ اپر نہیں کبوتر
کمریاں ڈھاریاں اندر کچھے چلدے نیں
بلب پنے بلدے نیں
باؤ قلی نہ ٹکٹ کلکٹر
نہ پلیٹ فارم تے ریڑھی چھابہ
نہی نال اک ہنڈیا بڈھڑاگم سم بیٹھائے
کانٹے والا ہونٹائے
’لیٹ تے نہیں جی؟‘

ہوں ہاں کوئی نہیں، جواب تے دیوے بندہ، دیکھو

ہوٹائے صفائی والا

ترو نہ دتاں دا ایس شہر میں دورے آیاں

دفتر، میٹنگ، افسر، خاطر

ترے نال اج عملہ گمروں لاہیائے

”گنہ گار نہ کرو سر

ٹرین آون تا میں حاضر سانوں رہن دیو“

”نہیں نہیں اسہ وی اوڈر سمجھو“

پلیٹ فارم تے سکھنی دھپ جڑی اے شیشے ورگی

جاپے کے نوں ملتا ہا

کوئی ناں پتہ نہیں چیتے

”لیٹ تے نہیں جی؟“

تھی اے، اوہ بڈھڑا ہن نہیں

پر لے برے تے ٹین دا چھپر

سکھنا مسافر خانہ

ستویں وار میں سنگل توں لاء پلیٹ فارم نوں کچھ مسافر خانے آیاں

بجرے موتر دی خشبوئی

ہبل جیسی کوئی جاپے، اپنا آئیے کوئی

اندرتے اونویں سکھتے

پر باہر پلیٹ فارم توں ڈھپ بڑکی اے شیشے ورگی

ٹپ کے لائنیں بگراں دے پر چھلویں اپر چڑھ گئے نہیں

وغیرہ

”استاد جی کھو کھا چونک آسرا“

”منٹ مار عنی“

ایس سڑک دے سارے گھر میرے بھدیاں بنے نہیں

پر نہ کوئی کدی ہنشیندا نظرس آئیے

نہ کوئی رہندا

لگدائے محل پرانے

سنگھنیاں باگل اُچیاں فصیلاں والے پڑدے

لاہ کے سڑک تے آگئے نہیں

مٹل اوہلے رہ کے بھولیاں اکھیاں نوں تک مہماون والا وارا

پورا ہو گیاے

”ہن کھو کھا چونک نہ ہووے کوئی عنی“

”تھم ویکھو۔ ڈھوئے تھانیداراں دے“

”گھر نہیں اسمبلیاں نہیں“

”ہتیاں ویکھو نتھاں“

”نتھاں اچے کھلیاں ای نہیں؟“

”کھلیاں نیں تہاں گھر پئے نیں“

”رہندا کون اے“

”صدر امریکہ“

”آج بھائی یادگار دربار وغیرہ“

لسانکا کالا پنڈا

دھوڑ جیوں پوڈر بہل نہال کے لایا

گھادی پئی آتے آریا مٹی پھولے

”ذرا اگے کیوں نہیں کر لیندے“

ڈریور کولوں سنگ کیلندی رعب نال ذرا بول گئی اے بی بی

”او بی بی کیٹرے خیالے لگ گئے او

ایس خیالے لگے رہے پھیرا کانا کر بیے“

ڈریور سبھ نوں سٹا کے آہندائے

کیلنڈر باری چوں مونہ نہ باہر کڈھ کے ہاسا ٹھٹن دا ایکشن کردائے

”ہے کوئی شرم کسے نوں توہ“

”پس وی لسنال نوں نہیں پچھدی“

”لسنال کولوں پس کیہ لیٹائے“

”مستوار اے“

”اسمہ وی سمجھو پڑا ای ہوندائے“
”وہج ٹھگ وی بڑے جے ڈھیکے“
”عام بشری ہو گئی اے نہن“
”اسیں آپ جنوس پھڑائے نہیں ٹانگے“
”اوتی اینویں کیوں گل کرینے ڈرنا چاہیدائے“
”ساڈے بزارج شرطوں لا کے نٹھے جے کل منڈے ننگے“
”ڈرنا چاہیدائے“
”ہُن تے ممبر ننگے تھ پئے نہیں شرطوں لا کے“

وہین ہلی

ننگا پنڈا سدھا ہو گیاے
ہسد اچیکدا گٹ وجیندا
اجھک اجھک کے پب دھریندا
نواں نواں جیویں ژرنا سکھیاے
وگدیاں کاراں وچدیں لکھدائے
”ہانجی سیٹ میں ونادو آلی تھیں اندر لکھو“
”ہل نوں چک کے اندر کر کھل
آپے بہہ جاندی اے“

”نہیں نخرامن سواری داوی۔ نری ہماری“

”جان دے کھسہ کھان دے“

نواں نواں سکھیائرن میندا

جھکن جھکن کھیڈندا

اوہ پار لگھ گیائے

”ڈبے بھائی یادگار دربار وغیرہ“

”اسہ وغیرہ کتھے“

”وڈی جی“

گیائے اوہ جتھے“

”جج توں ایس اجکل“

”نہیں جج اوہو ای اے۔ اسیں تے واجاں لاؤن والے آں باہروں۔ ڈبے“

وگین ہلدی رکدی

سنگ مرمریاں جالیاں والے گھر تھلیوں ہن لکھدی اے پی

پڑ کوٹھے تے ساوے سنگ مرمری باراں دری اے

رنگ برنگیاں شیشیاں والی

باراں دری وچ کدیں میں کوئی نہیں ڈٹھا

ہیٹھاں چٹے سنگ مرمریاں جالیاں پچھوں

گدائے اکھیاں تاڑدیاں نہیں
باراں دری ول اٹھدیاں نظراں نوں گرن گرن لیکھے چاڑھدیاں نہیں
مٹاں اوہے رہ کے لیکھالاون والاوارا اہے نہیں پورا ہویا

لاسن

(تال ہیروارث)

(1)

”لاسن ہے لمی“

واری آجاسی

سماڑے پچھے وی سکھیں تاکتے نہیں

”ایڈا اسپتال اے کون پچھتائے کسے کی

ڈر لگتائے“

”پائی آن دیاں ای

پڈنٹ آکھنا آگائے وارڈوچ جلیں تے ناں رکھیں

اکھے سبھ مرید نہیں

میکے جھاکا ای رہنا

دفتر وچ وی جھاکا ای رہنا میکے

پڈنٹ آکھنا اے تیری نتھ کھلائی ای ٹیسی باؤ

آپیں نہڑاں تے اس کی وی دیاں تا
تھوڑیاں رہ گئیاں میں واری آجاسی
کجھ آرام ای؟
کھیرے پیارو!
تساں کی شرم کھسی
کیہڑا رب رسول کی مُننے او
کہ فن لگ پئے او جدوں واڈھے گیا اے
خانہ کعبہ او تساں تا
اُتھے گئے نے کشتے تے وکنیاں نی ماواں مایاں تساں نیاں
رکنوں کر میں چھلاں
اکھے ڈاکٹر لوکاں نے کپڑے لاہٹے میں پئے
فیکس حرام اے رسناں اُتے
فیکس دین میں رسناں نے ای کم آوتائے
اساں کی کیہ بھنائے
آس تے اپنا حصہ وی نہیں رکھتے
کچھ لاؤ رسناں کی
ہراسر جائز اے بلکہ فرض سمجھو

اپریشن کرنے میں اصرار
جو کل لاؤ نہیں وہی علاج کرو
واری آج ہی
پچھے لائن کتنی لمبی ہو گئی ہے
پارٹی ویج وی ملک روز آکھنا آ
'سٹم کی اس میں سے مننے ہی نہ
سٹم بھٹائے اس
'تکھے سٹم ناگند وی سٹم ہی نہیں؟
بندہ جو کھانا سوئی ہو جانا
گند کھا کے گند تھی جُبلے بندہ
اکھے تہہ صوفی اس مار کسی نہیں
تس جیہاں ہی کھج کری چھوڑیا اے'

2

میں سے سیاتا ہی نہ اس ڈاکٹر کی
دفتر تکیا ہس میکی

اکھے باہر کیہ کھلے اولائن لگ کے
مکھے تھینک یو
واری سر آساں
چنگا زور لائیں، میں نہ کری چھوڑی
واری آجاسی
لائن تاہن تے خیال کرسی
ایتنا فائدہ ای سہی شودھی نوکری تا
اسپتال ہن اوپرا لگنا نہیں
عجیب گل اے
ہے عجیب کہ نہ
”آء۔ کوئی نہ
توں کیوں اوپرا جیسا پیا لگنا ایں“

بابے کالونی گل

پھاڑتے ہوئے بھیڑاں مویاں

جیڑے ویلے آکھو من لٹو

بھیڑاں شو دھیاں وت وی برکت والیاں ہویاں

ورھے چھمہای اُن لٹو

گھساہک نہیں سہنی

جوانی ڈھکیاں نی

کھل کھر جٹنی نیں

گوشت گل کے وگ جٹنا

ہڈ رہنے نیں مگر نشانی

کنیاں مجوراں نی

ٹھیکیدار کد آسن بگری والے

کلے چار پڑھاسن

گاؤں

پترت کھلنا

انگ چھوہے ناں چھوہے

ہوئے سولہ ہوا

سم چڑھیے ناں چڑھیے

وتر تھی ہریا

دھپ کھنڈیے

ناں سُرے

تھی کے نگہ جیہا

یاجی باتشاہ گاجی باتشاہ دے روضے

تدھ روز نمائی ویلے اٹھ کے

اُوضو کرنوں اگدوں پچھٹا

کیوں یاجی تک شردے بوہے ولوں

میں آکھنا جیویں باتشاہ حضرت گاجی، کوئی نہیں سوں جاو

جماندر اٹھاہلویں

دنیا کنبدی آہی کیہ امراء کیہ لنڈی پُجی

”لہنوں اندروں دسدائے“

مینوں سارتے آہی

اٹھیاں ورگا ای اٹھائیں

تل جو ہردم ہوتا میں پرچھاواں تینڈا

آکھٹا میں وی ایسا

”دل شیشہ سرکار وا

بند اندراں چوں سوئی وچ دھاگا پوند او بیندی اے“

دنیا کنبدی آہی

دہ گز ارانہ کھلونڈے آہے میروزیر خوانی

ہکا ڈرہا تینوں، اودا خلب جو آئی
 اوضو اٹھیا میں، شہر دے بوہے وڑیاے کاتا
 تختوں لاہوتا
 پکے مونہ تده مڑھکو مڑھک سویلے اٹھنا:
 ”تک یا جی متاں آیا ہووی“
 ہو ر کے نوں کیہ بھیت ہا
 میں آکھنا ”بجرو ظیفے وچ گامی سرکار تے نوری آوندائے“
 لوکیں مینوں وی رے کن لگ پئے
 مینڈی ہر گل تینڈی سمجھ منجھن لگ پئی
 پوہ دی سرگھی آہی
 مینوں خبرے کیہ بنیاں
 کتھوں زہر بھری اوہ سج سبھا ای مونسوں نکلی
 میں اوضو دا پانی آٹھناں
 کنبدیاں پچھتا میں ”یا جی تکیائی شہر دا بوہا“
 میں آکھناں ”جیویں ہا شاہ حضرت گامی دتن والا مونہ نہیں مینڈا“
 ادھ مویا جیہا کو یا میں ”کون ای یا جی“
 ”جیویں ہا شاہ جگل پھر کے آیاں

شہر دا بوہا لنگھن لگاں

تھی اکھ وچوں ورسوں رہ گياے

پھنڑ ہمنیر وانگ پھرے نیں ڈیلے تینڈے

اٹھے واہ تلوار وگا سبھ اٹھ دوالے

مینڈا تے کبھ تھی ونجے

جے پچھوں ہو کے ہکا ہتھ نال ورسوں نہ لاہواں کھن ورگی

مارو مار کر بندے اپڑے نیں میر وزیر خوانی تینڈے

ہتھ مینڈے وچ رکھ لہڑی تلوار نیں تھی

سر تکیو نیں انھا مینڈے پیریں ڈھدا

سارے وہ گز پرانہ کھلو گئے

ہن دنیا کنبدی اے

میں تھتے بیٹھا وہ گزاں دی سچ توں اکھ ہٹا نہیں سکدا

لوک آہندائے پاتشاہ اللہ والائے

پڑدے پوش اے نظر نوائی رکھدائے

میر وزیر آہندے نیں۔ نیچھ وگائی رکھدائے چودھیں جیتیں

کیسوں دساں

وہ گزاں دی سچ توں پریرے جد ویکھال مینوں اوہو دسدائے

کب اکہ تھے چالی کب اکہ سروں مگر کالی
 دس کینوں کیڑائے جیٹرا روز خلب وچ آوندائے
 شکل تے دسدی ہوئی کوئی نہ
 مزوہکو مزوہک میں اٹھنا روز نملتی
 اتھے واہ تلوارد گائیں پلنگہ دوالے
 میں جیرا تده پتھر پال جوان کیتم
 مژرن وی مینوں کن وی مینوں
 گٹ سب کلا دے ستائیں مینوں ساری عمرا
 مینڈے پشیاں تے جتھ پھیر دیاں ای اکہ تینڈی پھر کن گلی
 رات ساری چھپ رڈھ سنی تده رہنا
 مز پکنج سرے مینڈا چھڑ سرگھی نکل نملتی بہنا
 مینڈا پچھا بڑھڑی مالی آہی
 دو مٹھہ عین کریدی جبرے
 پانا جھکا روز نشانی تکیم شامیں
 اوسے وچ خشبوئی مردی آہی چھٹ کوئی
 خبرے کیکن زہر تھی 'اوس پوہ وی سرگھی سج سجا پٹ مونسوں نکل
 میں خوراک کھوائی 'میں پوشاک پولی

تینوں ہو رو ساہا ہا کیس تے

ہن گھو گل کنانہ بن بھلیا

جیہڑی ہوئی سو ہوئی

کائی گل چا دارو اس جمانوں پھلی کیتی صدقہ

اکیسویں صدی دی بات

(تال ہیر وارث)

ساڈے ہار بھائی اسمہ دی آپے بندے
کدیں ہتھ دی کیتڑی کھاوندے آپے
آپ ہار یو نہیں جون بندیاں دی
ہک ہتھ دی کیتڑی ہک دانہ
لکھاں کیتیاں جڑیاں ڈِک گئے
ہو ورتاوڑے ڈِک گھار یو نہیں
ہتھ ویندیاں ویندیاں ڈنگ تھی گئے پیر پچن تھی گئے
کنڈل پڑھو پڑھی خزینیاں تے
ٹوئے مئے کراہ اسل رکڑاں واہیاں بھوئیں تھلی
وچوں نکل کے اسمہ ساڈے مگر بنے
پگھل سنیاں بھجیاں اسل راہے
وت گل دی تیز دی سٹ بنجے
ڈھیندے اٹھدے وت وی واہوندے رہے

ڈنگ آناوندے رہے
 ساڑیاں لتھیاں لاء اسمہ بنے بندے
 کھسم ہو چڑھے ساڑیاں واہیاں تے
 اسیں وس پچاوندے ناگ تھی گئے
 اسیں مگر آں ہن، اگے لگ گئے نیں
 اسیں بجدے ساں اسمہ بجدے نیں
 سٹ نکلے نیں سو سوتھان پگڑ
 ساڑیاں لتھیاں جوڑ جو آپے بیٹھے
 پہاڑ پگڑاں دے اسوں کھوہ کیتے، وت رلن گئے
 سو سوتھ جانے
 عطر مھنڑے
 سو سوتھ سوتھے
 تیزوں پاڑو گال سنلں راہ ڈا ہے
 چاگھاں لکراں نال ہک دو بے دانگ پنے کجدے نیں
 رجدے بجدے نیں
 رنگ رنگ دے تھان بے جڑے پنے نیں
 کوہا کوہ ہن واہن وی جڑے پنے نیں

بھائی اور بیوی وار نہیں اسلانی
ہک کھڑی جون ویا ہوئی اے

کاکا ڈھولئی

تھری تک والا روں کل ہویائے آر پار
کون جگ ہاولائیاں جتھوں توں
ماہڑ گھمیں
بول وی تے سسی
کہ پچھو ہو گیا نہیں
ماواں ماسیاں دی ونڈ وی تے جھین اے مہین
پوری پوری دی اے کھنڈ
دیوراں سالیان دی ونڈ
جیویں میلیاں بھنڈاریاں تے تھالیاں دی ونڈ
ماہڑ گھمیں
پوری باہری دی کل نیویں بھل دی
”کیٹری ساوہ کیٹری چور
اڑیا تھنناں ج بھیت نی گھر تھن دے

ساڈا بھیت کتے ہور

ماسز گھمیاں

لڑھ گیا ہا ہی کل میلے تے

نہ ٹوکیں ہا بے توں

ڈھول تیرا ای وگایائے میں مُدھ لاء

پو دی پو ہی نمی وگ سوڑی

تتلا ہکا میرا لگا اے بے تار

تینوں پڑیائے

میرا کھیڈ دے دا ہتھ رُک مُڑیائے

کہ ہمشت ہا

جھٹ بھلیاں کڈھائیاں جھتوں توں

آن کڈھی اے میں کان

وان بھل والا وٹ کے میں جوڑیائے مہاڑ

رہیاں توڑ ساودان

توہیں دس، بھل سون اے کہ جاگ تھمیاں

کیڑا میرائے کیڑا تیرا ڈھول

بول ماسزا

”بیت الخلاء“

بوہے اگے پل گولی پیا کھیڈے نکا
میں وڑیاں تے ہسائے
”اب جو کچھ بھی لکھنے والا لکھے گا
وہ اپنی ماں بھین کا سوچ کر ہی لکھے گا“
اندر کافی سارا کٹ کے اپر لکھیا ہویاے
تے بیٹھن ”اپنے کئے کرائے پر پانی پھیر کر جائیں شکر یہ۔ انتظامیہ“
باہر آیاں تے گولی چھڈ کے آہندائے نکا:
”انکل اک رہیہ“
”کاہدا اوئے“
”اک رہیہ چھوٹے داتے دو روپے وڈے دے“
اوس بوہے متھے لکھیا ترجمہ کر کے دسیاے
”سرکاری تھن اے بیٹا“
”ہن نہیں سرکاری
تن مینے ہوئے نیں ٹھیکہ ہو گیاے“
”موترا دوی ٹھیکہ ہونداے؟“

”ہو راسخ گھربلی دائے
جیٹرا مری بسہ جائے آکے“
میں نراں تے اوہ مگروں بولیاے
”آویں پھیرتوں“
جھٹ ٹھمر کے اک پیر تے نچ کوکیاے
”مفتوں سے ہشیار رہیں“ مفتوں سے ہشیار رہیں“
اندر جانڈیاں بوہے توں میں پڑھیا کیوں نہ
میں جاتا سی گولی چٹ کے ہسائے نکا
خبرے انج ای ہویا ہودے

تال میل

(ڈھولکی دی تال وچ مرزے دی تال)

بس ہیاں کول رُکی

پہ پند دا

اک ٹانگہ

ٹاتے ہوندے نیں بیسو جیسے پنڈ دے

ترے کھلیاں نیں

اک چھوہر کول اے خلوند گئی دا

وڈی آہندی اے ”وے چل باہوں پھڑسو“

نگی آہندی اے ہانہ چھٹکار کے:

”مر جاواں بے میں جاواں“

لال گوٹے والے کپڑے نیں چوڑیاں نیں

سُچڑ کڑی اے

وڈی نما جیہا مسکدی اے: ”کڑی چک وے“

نگی آکھدی اے کڑی پرانہ پھیر کے

”بس ہو گئی جیٹری ہوئی سی
 چنگا دس چھڑیاں جو اہمہ ہے“
 ”تینوں روٹیاں دی تھوڑاے؟ اسیں مر گئے آں؟“
 چمکی اے وِہلی
 چھوہر آکھدا اے: ”بسو بس ٹروی آ“
 ”لہنوں ماہیاں نے دچہ نہیں سی ماریا
 اہمہ نل تے بھرا نہیں اُچا بولدے“
 ”جیٹرا بولوں ہن دیکھ لتوں نا۔ جابی بی دھی“
 وڈی مسکدی اے
 چاء پی کے ڈریور آہندائے: ”نل او سوٹھیا“
 کلینڈر گنڈھ لئی اے چاء
 کڑی چھوہر نوں پھڑاکی روئی اے:
 ”اہمہ وی لے جائے
 لے جائے ٹومب ٹلاوی“
 ”للاں تھوڑیاں لئیاں سوٹھن وینے آنا“ وڈی مسکدی اے
 ”بی بی بسووی نہ دچ“ گنڈھ دھر کے کلینڈر بولیاے
 ”ساری عمر بھاویں میرے کول رہو توں“

کھاوے کھیرہ جیہڑی کھاندائے“ آکھے وچلی

”میں نہیں جانا میری اکو ایہو گل ہے“

کئی چڑھدی اے آکھ رہی

بہن ٹرپئی

اکھاں پونجھیاں

کزی پھڑلئی

ٹانگے دج بہہ گئیاں نہیں وڈی وچلی

پھاٹک

بھیری ڈرک ائی دی اے

کنڈ کر جانداے پھاٹک

جان پئے

چر کھڑیوں جیہڑے گھسا بھسا کر کے جان دی کردے نہیں

سر سیکل تے لک چر کھڑی

سنگوں کھچ پھاڑی دھک

چر کھڑی وڑیا جیہا پکھری چڑھیا

میں اک واری وڑیاں

گڈی سچ سچ پی آوے جتج دی گھوڑی

لین مسال میں پئی اے تے تے لوک نوں دھاڑ نہیں آپی

اوہ دن لاء ساڈی توبہ بھانیا

نیم تے بچ کے کیہڑے خزانے پٹ لینے نہیں آپاں

ڈاک افسراے

ہٹ جاؤ آئی تے ہٹ جاؤ ٹرمی

وچ بھگتاوئی ہوئی رسناں مل ہمارا

اپتے کھلو گئی اوتھے برہ گئی

ڈھائی ڈبے رہ گئے تے انجنوں لہہ گئی

مال قصائیاں دا

دوچ چونک دے پھس کھلو تائے ہڈ کھڑکاؤ ندا

چلو آپاں کیہڑی قلم دی تاکی ملنی اے نیم تے جج کے

دو پو لیاں رکھی دیاں نیں

مائی پنہنی تے بابا ہسکت، دونوں پرانے پھاٹکے نیں

باقی مانی

تسٹھ لین دے ٹھیائے ردی بوتل دا

جھولے بھر بھر اوتھے بھامکاؤ ندیاں نیں کولے آلیاں

بال اوہنل دے اپتے واری لالیندے نیں

باؤ نیئت فقیراں کولوں چالو اے

اکھے گڈی تھلے آجانا منظور اے اپتے نہیں کھلوٹا

آہندائے بھائی والی اے کانٹے آلیاں نال ریننل دی

باؤ جنے نیں سبھ فقیراں کولوں خورے کیوں چالو نیں

چھی پچھو اگے نہیں سن

ہن میں وی چالو ہو ای جانا ادھ پچھو حیا

ٹیک ای آہندائے باؤ نیت اکھے کر کے کیوں نہیں کھاندے

آہو

آپار، نیٹڑے میوے بہشتی کھانے آں پئے کر کے

اسہ وی چکمن

وڈے لوک نہیں ایڈے چالو

اسہ بیگم شاشی

ولامار کے گڈی آن پھسلوندی اے ایچھے

حاجی لاث نہیں؟

چنچ سوست سو پوج نہ بیٹھے جھاڑے بسن نہیں ہوندا

اسہ نیلا کوٹ کوئی نواں آگیائے

ہڈ کاٹھ تے کوڈی آلیاں ورگے سو

پر جیٹھ ہاڑوچ کوٹ ریلوائی

اک واریں پئے گیا ہونائے پھیر نہیں لتھا

پینٹ نہیں ریلوائی

پھیر ہدیائے

کیٹرا ہدیو پیا پیر ساڈوائے اللہ واسلے

کب کب ای ہوندا بھائی

سکوڑوڈیاں لوکاں آلی مسکئی نال ایہنوں بھلا کیہ سمجھاؤندائے
”انج نہیں آکھی دا“

”انھا دوزکی تے بولا بہشتی ہو ر کیہ آکھیائے“

”انج نہیں آکھی دانہ“

”حق توں حق نہ لاہواں“

”اوہو۔ غلط گل اسہ ہو جاندی اے“

”کیہ پر کوڑاے“

”انھا دوزکی کہ بولا بہشتی؟“

”نہیں کریدیاں ایو جہیاں“

”حق چڑھیا ر ہوے بھلویں حق تے“

سکوڑو جتھ مارداے، بھن کٹ کڈھداے واسکٹ چوں

نیلا کوٹ نہیں پھڑوا۔ اوہو انھا اے آپ ای خورے

”حد ہو گئی بھئی دیکھو میں کیہ آکھیائے“

انھا دوزکی تے بولا بہشتی

ہور آکھن والی کیہڑی گل اے“

”سمجھو۔ غلط گل ہے۔ سمجھو“

سکوڑو کنگ مار گیاے ملئی پنھنی دے بھن کٹ بھپدیاں

اسے ایسویں پاسا جیسا ای مارولا گئے، ڈھٹ پھانگ دا
پکی گل اے ریل دی کوڈی
نہیں۔ پھانگ روزا گرا ہوندا ہے بھیتی ہو گیا ہونڈا
پر دسیا اج ای اے ایچے
کے ہور پھانگ دا ہونڈا

بسنت رات

دیویں تے سانوں پیر نشانی دیویں
نت کھڑن لہناں اکھیاں دے بدلیں

چند پیراں دیاں لڑیاں

مُرت جھگن دیاں کنیاں

دیویں تے سانوں پیر نشانی دیویں

چکڑ لے نہیں پیراں گنڈھدے

وسن کیویں گلیاں

ست سوتر دیاں تلیاں

دیویں تے سانوں پیر نشانی دیویں

چاچرک

کلی گل کوئی

ایویں بروج پھس بندی اے

اگے نہیں سی

خورے بڑھپائے

کل دی سن لٹو

ساہنے دفتر داکم کردا جے بھاپا

چہڑا سی چوکیدار اے خورے، ہور کیہ ہونائے

روز میرے نال گھرتائیں جاندا اے سودا سودا پھڑکے

کل وی ٹریائے، تیشیں سنوٹا

رہندا کتھے میں نہیں پھچیانہ اوہنے دسیائے

ہئی آہندا اے چھٹی کر کے

دسمہ ورھے کہ خورے ترمہ ہونے سو

منڈے اگانہ پھچانہ جے ہونے تے گاہک نوں چاء پھڑاوتی

بھانڈے مانجے

میں بول بہن جے اھیاں پیسے سانجے

دین لین کیہ ہونائے، تہیں سنوئا، چاء پیالی پیندائے
 'منڈیاں نال امید دی مڈھوں چو حل رہی اے۔ جے رہے نہیں
 لوکیں ٹھری آہندے نہیں تے راضی ہوندائے
 ہونائے خورے۔ تہیں سنوئا
 منڈے کیہڑے فرشتے نہیں
 لائنوں ہر ویلے جھم جھم دی دھم دی دھم کر کے ای و تر رہندے نہیں
 جیویں بال کھڈاویاں نال نہیں کروے؟
 چنگائے
 اُنج نکلدے کتھے جے ڈھیکے سوہرے
 چھڈو گل سنونہ کل دی
 میں نال وی کدے نہیں بچھیا
 ہر کسے نوں بھاپا آہندائے ہر کوئی لائنوں بھاپا آہندائے
 سنونہ کل دی
 سبزی چک میرے نال تریائے
 ایویں سوہری اڑ بھندی اے کسے ویلے کوئی
 اگے نہیں سی ہن ای ہویائے
 اُنج لوڑ ویلے تے نال وی بھل جائدے نہیں سنوئا

آہر تال آپنے ٹریائے
 تھوڑکیائے اکدم سنبھل کے ہیائے
 اکھے ”جان دیو سرکار مانی کر چھوڑوس“
 تکھے ”کیہ گل ہوئی اے بھاپا“
 اکھے ”بھاپے اوہ تک تا تارتے سرکار کالے برے آئی“
 تکھے ”کال دی آہنائیں؟“
 اکھے ”آہو بھل ہوئی اے گل دی ڈاڈھی“
 ”کیہ“۔ اکھے ”ساب دا اندر مار کے نکلیاں
 بوڑھ تھلے میں تکیائے دھمنا
 اپر شور ککارا آہو نیڑیو
 اگے جانندیاں آئی اے دل وچ دیکھاں ساہ مچے کوئی ہوویس
 لنگھ گیاں:
 جتاور مردے ای نیس
 چاہ نیڑیئیاں ہک دو وار مڑ آئی اے دل وچ جاواں
 پر آکھاں جان چا پدی کوئی نہ آہی
 وچلی گل کوئی آہی ہو رہا:
 مڑ کے جاواں چاواں چمنج وچ پانی پاواں

باؤ آکھن 'ککلا ہو گیائے'
 نالہ دے آکھن 'توں درویش ایں'
 نہیں پرتیا بھاپے
 توں گھروڑیاں میں ٹیشن ٹریاں
 باگ چوں لنگھن اکدم اپوں آہو نیردو
 اواگت ہک آیائے سرنوں ٹھونگ گیائے
 اگیرے ہویاں دو جا پھیر ترہیا
 مسن نس کے باگ میں پھیائی
 مکھے "دفتر کتے تے باگ کتے ایویں چانس ہو گیائے بھاپا"
 اکے "نہیں لہسن دی دیر لیس ای
 ہکدوئے دی خبر نہیں پوزی دکھن پرہت ہووے
 داء سا بھئی نہیں سدھی
 ساڈیاں سڑکاں نہیں نا کھدے"
 مکھے "چھڑ دی بھاپا ہور بھیرے افسرہ لنگھے ہوسن
 دھیان وی نہیں کسے کیتا ہوتا
 تیرے ای کتے پیاسن نہیں"
 اکے "کچھ وی اوہدی ہوندی آجیٹرا وچ ہونیاں نہ ہووے۔"

ایویں رڑکدی اے پئی کل دی

خورے بڑھیا اے

تماڑے نال کردیاں ویل ہوئی جے بھورا

پالی ہو رہیو

چھڑ پئی اے جام چک جھٹ مگروں

ریڑھی

جُل اوئے پیے آن نہ جُل
ایسہ کیہ تے اوہ کیہ
پیے آن تے گھن کے تک
آکھ نہ ماؤ کی
گھنسی رہنی اے نالے پلے
نالے ڈھلے رکھنیں نیں گنڈھاں پکیاں
مھاڑے آپٹے وی جاتک نیں جی
فرلودئی جلاں؟
ریڑھی ویہلی کری چھوڑاں
جاتک کھوہی کھڈوئے نی
سئی جُلو پتہ نہ نکسی
اوہ نیم ہور آسا اسان تسانا
شے بتائی کوئی آئے نی کوئی مٹی نی
ساری یا تی پیا کھیڈیا
نال ٹرن وی سرفے نال ای ہوتا جی

متھے تڑنے رہن تے فیدائے مھاڑا
 گلی تگی گاگک وی آئی جِلنے نیں
 پر متھے کرنے نیں مستی
 ڈسپان زامی مننے کوئی نہیں
 کھری کرے اسہ چائی کھڈوئا
 میں اس نے پچھے ہوواں ریزھی لُئی جُلے
 مستی راہ راہ نی ہونی اے جی۔ اسہ جکھ اے
 جکھ مچنی رہئی اے جتا چہ ایہ نکلنے رہے نیں ریزھی کی
 پیسہ سچ نیں ماواں کئے اسہ نہ آکھو
 ریزھی ریزھیناں نیں آپنی اللہ مانی
 گھر ڈوا دہساڑا ہویا نہیں تے مسانیں کھڈوئا
 ریزھی نی خشبوئی جکھ اے گلی گلی نی پھیری
 تاں ای مکھی جھلنا رہتاں
 اسان کھڈوئے آندڑیاں سی کڈھنے آں پے پاتشو؟
 مال کھننے نائے، مزوری سمجھو
 جی جنتر ناچوگا

لمی جھڑی دی رات

رات پئی آوندی سا بے
سڑکال نہراں ہو گئیاں نہیں
لمیاں جھڑیاں لگیاں نہیں جدوں او سے سال دی گل بے
لوک تے بانگن تے سق
مینوں کھنگ تپ سی
کم تے جایا جاندا نہیں سی
بگنے پال سانہہ کے بے بے نکر جوڑ لیاو تا جیہڑا
اوسے نال گزارا ہوتا
انج تے ستیا کوئی نہیں سی پر دل کرنا
اٹھہ مینہ وچ بنے چلئے
بے بے حال حال پئی پاوئی
نکل کے بو ہے بہہ رہتا میں
دل میرا مینہ نال مینہ پیا ہوتا
ہن رات پئی آوندی بے
میں بیٹھا پیا وسناں روڈھ چ کنیاں کھیڈیاں

کوئی رُڑھدے بھانڈے لیڑے، مگر جتلی جاندی
 دو بند موڑنوں دھکدے مولیٰ 'ستھناں کنجی'
 میں وسناں تے ترے کتورے ڈہدے ترے
 وچ وڑکے میں اک تے جھپ لیا، دو کھل گئے
 'بک میری وچ کنجے کنجے'
 مساں اکھیاں ای کھلیاں ساسو
 میں اندر کھڑیا چلتے کول بہایا
 مونہہ وچ ددھ چوایاے کون لگ پیاے
 میں ووہٹی کول چھڈ کے بوہے آبیشاں
 چند نہیں تارے نہیں
 اک پائی دی کھیڈو ملھو بدلاں اندر
 سڑک تے بتی کوئی نہیں گھراں چ کوئی نہیں
 لوء کنیاں وچ ہی لندی اے سکتے سکتے
 میں وسناں تے ترے بال نہ لگے آون پے روڑھ چیردے
 نکیاں دے تے سمجھو موڑھے پائی
 وڈیرا دوہیں ہتھیں لائین اک سروں اجیری کیتی آوندائے
 میں آہناں اسہ کون نہیں

مینہ کنی وچ بال سڑک تے راضی ہوندائے

ایسہ نہیں راضی

گواچے ہون نہ سکتے

میں پچھیا ”بایو کیہڑی گلی دے او“

اکھے ”وہالداراں دی“

مکھے ”ایسہ تال بے

آؤ چھڑ آواں“

اکھے ”نہیں اسیں گھر نہیں جانا۔ کتورے پورے کر کے جاناے“

مکھے ”دوتے گئے بے“

اکھے ”اوہ تے بھ گئے نیں اک رہ گیاے“

مکھے ”بھ گیاے اوہ وی“

”کتھے ای لالہ“

”اپتھے ای کول اے خیرس مہرس ددھ شد پیتاس

لوئے آن کے لے جاپو“

”ترے پورے نہ ہوئے اسیں گھر نہیں جاسکدے نالالہ“

مکھے ”آپٹی سوئی بے“

”نہیں باہردی اے“

ڈیوڑھی ساڑھی بیٹھی اے جھڑی جدوں دی گلی اے
ماں آہندی اے پورے کرو نہیں تے گھر نہ آئیو“
ہن اصل تے۔ میرا آپنا دل سا بے اوہ کتورا رکھوں
آپنی منزل کر کے
ہالاں دی سُن جا پے
میاں توں کتھوں تیری منزل کتھے
ہال کتورے ہال تاریاں لے گئے
میں دوہٹی نوں بچھتاں
”وہلداراں دی گلی دے نی اے
ماں نوں جانتی ایں؟“
”تے کیہڑا نہیں جاند۔ مویجن اوہل آئی نوں“
اکھے ”کیوں بچھتاں میں“
”جے کدیں توں جلاویں مینوں لے جلاویں“
”ہلے اکھے اک ویکل تے سو پواڑے
ماندا بندہ کموں کاروں جلاوے
نالے ہال بچھتیوں جلاوے“
”نہیں اے گل نہیں۔ اوہ ہے کوئی منزل والی“

”اک واری اُدھل چڑھ بیٹھی اے منزل جیہڑی چڑھنا ساس“

سونختے نور پیردے ویلے

مسماں میں اٹھنا ای آں تے کپے رنگ دی ہولی بیسی جتانی

دیزھے آن وڑی اے

رات آلے اوہ ہال وی نالے

تارو تار جھڑی اے اونویں

گھٹ ملی اے دوہٹی نوں

پنچیاں ترہاں دے پیٹے ہوئی اے

خورے وڈیری ہووے

اصلوں کولن کھلی مینوں آہندی اے:

”حق تے ہا میں راتیں او سے ویلے آواں“

کافی

نی کج پھل سُرحاں دے
کچی نیندرے پئی جگڑے جگاویں
نی وِرتھ مساں رات اڑیے
کولوں وِسنہ بن کے لگھ جانی
نی پِنج تلواری توہیوں
توہیوں چندہ بک چوں گھٹ پائی
نی تاریاں دا مینہ نماوندیے
ساڈا ساوٹا نماون وی آویں

ملک صاحب دی گل

تکہ ہاؤس تے چھڑ کے آؤ جی تے
ہن کئے لاڈ لڈائیے ست گھر پھرنی دے
کوئی پورا چٹا ہووے تے رکھ وی لے
ماں امیدی نال ایہو حساب سی ساڈا
اسہ چٹی سی رہ گئی
راتیں ددھ سویرے کیمہ
کالا ڈبہ بھورا
خبرے کیڑا یار ہنڈایاے
کہ تے پھر گئے نیں
مرضی امیدی ہووے سی
پھیراٹ مارو یا سونا بھادیں ٹھڈا پولا
سگوں بہہ جانڈے نیں اکوں
پھھاں اچیاں کر کر خر خر کردے نیں
لپڑ جیویں فقیر نہیں ہوندے

چونک یادگار

ٹرک پھی کھلوتائے
کدھر کدھے ساری ٹریک جام اے
اپتے آوٹا ای یب اے
راوی پارتے کرنی ہوئی
ایکیڈنٹ اے اگے کوئی
بندہ چڑھیا ہو یائے کوئی کھبے اُتے لندا نہیں بیا
تاراں پھڑی کھلوتائے
تماشا کردائے بیا؟
کدواوی بچھ نہیں لنداوی نہیں
ایو تماشائے اجکل
شو جگ نہیں؟
کوئی لائٹ کیمرے ہوں لوکیں لوکیں نہیں
وٹے مارن ہنھوں
تماش ہین نہیں لوکیں
کاروبار جوں کوئی نہیں اجکل

نوکریاں وی کوئی نہیں
آہندے میں خورے نعرو مارے
خورے چھال مار دئے
پچھانہ موڑ لو
ہن مڑوی نہیں سکہے
’پس آلا کوئی دیکھو

بھیڑ دیکھ کے اہکل لک جانے میں بھیڑوچ ای
قصہ ہو ر ای نکلیاے۔ رات دا چمبریا ہویاے بجلی والا
لاہون والے نہیں آوندے
فون کرو کوئی

فون وی ہوئے میں
جھگڑا پیا ہویاے کوئی کہنے لاہونائے
بجلی بند کرتے آپے ڈھے پے
یگل مسئلہ اے

حد ہو گئی اے۔ مردہ ٹریفک ڈکی کھلوتائے اہرہ نہیں یگل مسئلہ

وسا کھی

چتا سُردل کھیڈے لگیں

بلاں اُتے چنک پیازی

سج سجا ائہ ساوا نساون دھریکاں دا

رگرو رانگوری

کیٹڑے بھاوِ کسی

ائہ چیترا رڈکا

بِسنتِ سَوِيل

اِج کَلی اے
کُتے لہہ دو چوڑی اے
سری بھوا کے سجے تکیائے کبے تکیائے:
ساڑی عام چڑی دی وی بھن والی ہن جانے کوئی ہے کہ نہ
پلک مسلاں بچھ سوچ کھلی اے
اُڈ گئی اے

گاون

جاؤ

آون دیو

ہن سکھن ہتھیاں نوں آون دیو

پاون دیو ہن پیر پیروں واہنیاں نوں

چائی آیاں جو بھار تھیاں نوں چاون دیو

جاؤ بھلا ہووے جے

ٹل کھائیاں لے جاؤ آپنیاں

وڈیاں دیاں

کافی

کوئی تیری واج وچ بھیت اے آوندے ساون دا
تس کتھی اے گاون دنیا تے آون دی
مرمٹ جاون دی
کچی مٹی گوء نپڑاؤ
سگھ دے چک تے دھردیاں سارا ای
ججھ دی پور بھما کے
بل دے سیک پکا کے
نویاں پتراں دے کول پئی ساڑے ساہ تے دھرنی ایں

رنگینا

22- میاں چیمبرز، 3- ٹھیل روڈ

لہور- پاکستان

11 ریے